

250.000 de copii cresc în lipsa unuia sau a ambilor părinți, plecați să muncească în străinătate

Reprezentantul legal, o necesitate în protejarea drepturilor fiecărui copil

București, 28 noiembrie 2017: Copiii lăsați singuri acasă, în urma migrației economice a unuia sau a ambilor părinți, reprezintă unul dintre fenomenele sociale de amploare ale României postcomuniste, cu efecte negative asupra protecției drepturilor copilului. Chiar dacă statisticile oficiale nu reușesc încă să surprindă adevărata dimensiune a fenomenului, ele indică o îmbunătățire a recunoașterii fenomenului de către autoritățile locale: astfel, datele Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție au înregistrat o creștere semnificativă în ultima perioadă, de la 85.000 în decembrie 2015 la peste 96.700 în iunie 2017¹. Datele culese de Salvați Copiii de la Inspectoratele Școlare Județene au relevat un număr mult mai mare de copii cu părinții plecați la muncă în străinătate, peste 212.000 de copii², iar aceste date nu sunt nici ele complete, pentru că includ doar copiii înscriși în sistemul educațional. Adăugând și copiii de vârstă antepreșcolară și pe cei neînscriși la școală sau care au abandonat școala, estimăm că numărul total al copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate se ridică la aproximativ 250.000.

Dincolo de vulnerabilitățile emoționale cărora acești copii trebuie să le facă față, de sentimentul de vină pe care îl resimt și pe care nu știu cum să îl învingă, acești copii sunt nevoiți să se confrunte cu vulnerabilități sociale și legale. Astfel, în lipsa ambilor părinți sau a unui reprezentant legal, accesul copiilor la servicii de educație, sănătate, protecție juridică și beneficii sociale este limitat.

Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România trage un semnal de alarmă asupra marginalizării copiilor rămași singuri acasă: *”Atunci când este nevoie să rămână acasă fără părinți, pentru că aceștia lucrează în altă țară, un copil se simte abandonat, oricât de matur încearcă să înțeleagă situația. Mai mult, sentimentul de vină, că mama a plecat pentru a-i trimite lui bani, este copleșitor. Acestea sunt vulnerabilități emoționale majore, cu care psihologii noștri lucrează în centrele Salvați Copiii. Dincolo de acestea, însă, dacă părintele nu numește, atunci*

---

¹ Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, www.copii.ro, având ca sursă date provenite de la Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

² Decembrie 2015.

când pleacă, un reprezentant legal pentru copil, îl expune unor excluderi sociale dureroase, cărora nici măcar un adult nu le-ar face față. Sunt copii care nu merg în excursie cu ceilalți colegi, pentru că nu are cine să semneze pentru ei. Marginalizarea suplimentară a acestor copii are consecințe dezastruoase și pe termen lung.”

Laura Andrei, Președintele Tribunalului București, a reiterat nevoia ca instituțiile statului să conlucreze cu părinții, pentru ca acești copii să se afle sub protecția legii, ori de câte ori este necesar: *”Numirea unui reprezentant legal este un act necesar, fără de care copiii care rămân singuri acasă sunt lipsiți, practic, de protecția juridică de care beneficiază toți copiii. Nu este suficient ca acești copii să fie lăsați în grija unor persoane de încredere, ci este nevoie și de acest gest juridic, care le garantează accesul la toate serviciile de care au nevoie”.*

Amploarea fenomenului copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate a impus dezvoltarea unei rețele de servicii specializate. Astfel, Organizația Salvați Copiii a dezvoltat, încă din 2010, un program complex destinat copiilor rămași singuri acasă, prin intermediul a 17 centre locale. **Peste 6.000 de copii și 4.300 de reprezentanți ai lor** au beneficiat până acum de servicii de intervenție directă. Peste **92.000 de persoane din 950 de localități** - părinți, copii și specialiști - au fost informate cu privire la impactul negativ pe care plecarea părinților îl are asupra copiilor rămași acasă, precum și cu privire la obligațiile care le revin părinților la părăsirea țării.

Ca urmare a eforturilor Salvați Copiii, protecția copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate a fost reglementată legal, prin includerea, în anul 2013, în Legea 272/2004 a unei secțiuni speciale, Secțiunea 4 din Capitolul VI, Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Începând cu anul 2015, beneficiind de sprijinul financiar al THE VELUX FOUNDATIONS, Salvați Copiii a creat noi direcții de intervenție în cadrul programului destinat copiilor din acest grup vulnerabil. A fost creat un serviciu gratuit de consiliere telefonică și online, au fost întreprinse demersuri de întărire a capacității instituțiilor relevante de a aplica legislația și de a oferi servicii acestor copii - crearea și promovarea de recomandări metodologice, instrumente de lucru, organizarea de dezbateri locale și regionale - și derulate ample campanii de informare – campanii media și online, caravane locale de informare, distribuire de materiale în locuri relevante.

În ceea ce privește copiii beneficiari ai serviciilor de intervenție directă în perioada 2015-2017, dintre cei 1.371 de copii incluși în program, 32% sunt lipsiți de grijă părintească, având ambii părinți sau părintele unic susținător de familie plecat, iar 27% au mama plecată. În cazul a 45% dintre ei, la intrarea în program părinții erau plecați de peste patru ani, iar 8% dintre copii își văd părinții o dată la doi ani sau mai rar.

De la inițierea programului, specialiștii Salvați Copiii - psihologi, asistenți sociali și cadre didactice - au dezvoltat și validat bune practici de intervenție psihologică, socială și educațională. Astfel de bune practici, precum și prevederile legislative relevante (implicit recomandările metodologice) sunt cunoscute insuficient de către o mare parte dintre specialiștii din domeniul protecției sociale (asistenți sociali, psihologi) și din domeniul educației (profesori, consilieri școlari), care lucrează cu copiii singuri acasă, printre alte categorii de copii vulnerabili. Analiza realizată de Salvați Copiii în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție cu privire la implementarea legislației relevante, a arătat că prevederile legislative referitoare la protecția acestor copii nu sunt suficient cunoscute, îndeosebi în mediul rural și urban mic.

În acest context, **Conferința Națională Provocări și soluții în protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate – către o abordare națională**, organizată de Salvați Copiii în parteneriat cu Tribunalul București reunește în jur de 120 de participanți, atât reprezentanți ai instituțiilor centrale, cât și specialiști de formație interdisciplinară de la nivel județean și local.

Despre proiectul Salvați Copiii dedicat copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate

*Conferința Națională „Provocări și soluții în protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate – către o abordare națională” este organizată în cadrul proiectului „Protecție și educație pentru copiii afectați de migrația pentru muncă în străinătate a părinților”, implementat de Salvați Copiii cu finanțare de la **THE VELUX FOUNDATIONS** și cu susținerea **Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, Ministerului Educației Naționale, direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, serviciilor publice de asistență socială, inspectoratelor școlare județene și școlilor.***

În cadrul proiectului, copiii afectați de migrația economică a părinților, părinții acestora și persoanele în grijă cărora au rămas copiii beneficiază de servicii de suport educațional, psihologic

și social, prin programele locale din orașele București, Pitești, Brașov, Craiova, Mangalia, Târgoviște, Petrla, Lupeni, Reșița, Iași, Piatra Neamț, Sighișoara, Suceava, Negrești, Timișoara, Târgu Mureș.

O componentă importantă a proiectului o reprezintă serviciul de consiliere telefonică și online destinat protecției copiilor afectați de migrația economică a părinților, singurul serviciu de acest tip din România. Linia telefonică Help Line 0800.070.040, oferită de Digi, este apelabilă gratuit pe teritoriul României, din orice rețea de telefonie fixă sau mobilă, de luni până vineri, între orele 9:30-17:30. Platforma online www.copiisinguriacasa.ro include articole dedicate părinților și persoanelor în grija cărora au rămas copiii, specialiștilor din domeniu, dar și copiilor, precum și o secțiune prin care se pot adresa întrebări specialiștilor Salvați Copiii, care oferă în timp util răspunsuri prin e-mail.

Susținători proiect: RCS&RDS, Metropolitan Life, Banca Transilvania.

Despre Organizația Salvați Copiii

Salvați Copiii este o organizație neguvernamentală, asociație de utilitate publică, non-profit, democratică, neafiliată politic sau religios, care militează activ pentru protecția drepturilor copilului în România, din 1990, în acord cu prevederile Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și cu legislația României. Salvați Copiii adoptă o poziție independentă în raport cu acțiunile și măsurile instituțiilor, recunoscând că implementarea legislației și a politicilor publice în materia drepturilor copiilor nu poate ignora strânsa colaborare dintre autorități, familie, copii și societatea în care fiecare actor implicat își acceptă responsabilitatea conform principiilor unui parteneriat autentic și viabil.

În calitate de membru al Save the Children International, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. În cei 27 de ani de activitate, peste 1.500.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

Pentru detalii suplimentare vă rugăm contactați:

Anca Stamin, Coordonator Program

Tel. 0745.039.084, E-mail: anca.stamin@salvaticopiii.ro